

ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

ಡಾ. ಮಾದೇಶ ಎನ್.

ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಸೈಂಟ್ ಕ್ಲಾರೆಟ್ ಕಾಲೇಜು
ಜಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/07/madesh-n-2/>

ಮಾದಿಗರು 'ಈ ನೆಲದ ಒಡೆಯರು ನಾವು, ನೆಲದ ವಾರಸುದಾರರು ತಾವೆ'ಂದು ತಮ್ಮ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳಿಂದ ಈ ಭೂಮಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ನಂಬುಗೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿಪುರಾಣಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸರಿಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಭೂಮಿಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಜೀವವನ್ನೇ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ನಂಬಿರುವ ಈ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮಾತಂಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿವೆ; ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಮೂಲನೆಲೆಗಳು ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಈ ಸಮುದಾಯ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಜೀವಂತವಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಸಮಾಜವನ್ನು, ಶ್ರಮಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜತೆಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಜಾತಿಕೇಂದ್ರಿತದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಯನಗಳಾವುವು ಅದೇ ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಸರಿ

ಸಮುದಾಯ ಈ ಶತಮಾನದಿಂದೀಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ನಡೆಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದವು, ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವು. ಇಂಥ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆರ್ಯರ ಆಗಮನದ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಮಾನವೀಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ತೋರುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಎಸ್.ಆರ್. ಗುರುನಾಥ್‌ರವರು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ 'ಶೋಷಿತ ಜಗತ್ತು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಾತಂಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಲೇಖನ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ.

'ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ 'ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯೇ ಆದಿ ಜಾಂಬವ. ಅಂದರೆ ಭೂಮಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದವ! ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಅವನೇ ಲೋಕದ ಪಿತಾಮಹ! ಇವನ ನಂತರದವನು ಬ್ರಹ್ಮ, ಆನಂತರದವನು ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಬಗೆಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಆದಿಜಾಂಬವನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬ್ರಹ್ಮ! ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಈಗಲೂ ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದವು ಎಂದು ಮಂಡಿಸುವ ಈ ಸಮುದಾಯ ಮುಂದೆ ನಾಡು, ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಜೀವವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶ್ರಮ ತ್ಯಾಗದ ನೆಲೆಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿವೆ. ತಾವು ನಿಜದ ವಾರಸುದಾರರೆಂದು ಒಂಟಿ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಜಾಣ ಮರೆವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಸಗಿ ಹಾಕಿವೆ.

‘ಆರ್ಯ-ದ್ರಾವಿಡರ ಸಂಘರ್ಷ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಸಹಕಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೇ ವಿನಾ ಜನಾಂಗೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಡುಕಷ್ಟಕರ ಎಂಬುದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ಅನುಭವ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆಧಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಿಜಾಂಬವ-ಮಾದಿಗನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯು ಅಷ್ಟೇನೂ ಗೊಂದಲಮಯವಾದ ಸಂಗತಿಯೇನಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ ದಾಖಲೆಯ ಧೋರಣೆಯೇ ಬೇರೆ; ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊಂದಲವೇ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ರಾಜಾಶ್ರಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದುದು ಎಂದು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ಯಾರಿಗುಂಟು?! ಅಕ್ಷರಸ್ಥರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಆದ ಮೇಲುವರ್ಣದ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಿಂತಲೂ ಕೀಳಾದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಮೇಲೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬೇಡ, ಸೂಚ್ಯವಾಗಿಯಾದರೂ ದಾಖಲಿಸಿರಬಹುದಾದದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದೀತೆ? ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಇಂತಿರುವಾಗ ಆದಿಜಾಂಬವ-ಮಾದಿಗ ಎಂಬುವವನ ಬಗ್ಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಎನ್ನಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮರೆಮಾಚಿದರೂ, ಮಿಕ್ಕಿ ಮಿಂಚಿರುವ ಈ ಅಂಶಗಳು ಆದಿ ಜಾಂಬವ ಎಂಬ ಮಾತಂಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಗಟ್ಟಿ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಸಾಭೀತುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.’ ಆ ಆರ್ಯ-ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಹುಸಿ ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರ ಮತ್ತು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊರ ಮತ್ತು ಒಳ ಸಂಘರ್ಷವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದದ್ದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಬಲಾಢ್ಯ ಗುಂಪು ಕೃತಮತೆಯಿಂದ ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ನಾಶಗೊಳಿಸುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರನ್ನು ಅಧೀನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದಾಗ ಲಿಖಿತ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಪುರಾಣವೆಂಬ ಆಯಾಮ ನೀಡಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಸೃಜಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇಲ್ಲವೇ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪುರಾಣದ ಭಾಗವಾಗಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಒದಗಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ದುಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ,

ರಕ್ಕಸರನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಿಜಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ದುರಂತ ಚರಿತ್ರಗಳು ದಾಖಲಾಗದೆ ಪುರಾಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲೆ-ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆದು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅಲೆದಾಡಿ ತಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥನ-ಕಾವ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವು. ಇದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪೂರ್ವದ ಕಥನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೀನಗೊಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಜರುಗಿದುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಿವಾನಂದ ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯವರು 'ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರು' ಎಂಬ ಕೃತಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಲಿಂಗಾಯಿತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಮುದಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾದರಿಗೂ ಮಾದರಿಗೂ ಇರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲೆತ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಧಾರೆಯ ಮಾದಿಗರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನೇ ಪರಿಚಯಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾದಿಗ ಸಾದಿಗರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಇದು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ತಲಸ್ವರ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವವೆಂದರೆ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ನೆಲೆಗಳನ್ನು, ಬೆಡಗುಗಳನ್ನು, ಸಂಬಂಧಾಂತರಗಳನ್ನು, ಸಮುದಾಯದೊಳಗಿನ ಕುಲಾಡಳಿತವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಲ್ಲಿನ ಸಾದರು-ಮಾದಿಗರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೇಲ್‌ಚಲನೆ ಪಡೆದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವಂತವರು. ಮಾದಾರ ಮರುಳಸಿದ್ಧನ ಪರಂಪರೆಯ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಸಾದರೊಂದಿಗೆ ಮಾದಿಗರಿಗಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧ ತುಂಬಾ ಶ್ರೀಮಂತವಾದುದು. ಸಾದರ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಮರುಳಸಿದ್ಧ ಪರಂಪರೆಯ ಮಾದಿಗರು ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಪುರೋಹಿತ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಮಾದಾರ ಮರುಳಸಿದ್ಧನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೇಲ್‌ಚಲನೆ ಹೊಂದಿ ಸಾದರಾದರು. ಆ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಮೂಲನೆಲೆಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಮಾದಿಗರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ

ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ ಶೋಷಿಸುವ ವಿದ್ಯಮಾನ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಂಗ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಲಿಂಗಾಯಿತರೂ ಆಗದೆ ಮಾದಿಗರೂ ಆಗದೆ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ನರಳುತ್ತಿರುವ ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಗುಂಪು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ನರಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮೇಲ್‌ಚಲನೆ ಹೊಂದಿ ಸಾದರ ಜಾತಿಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮೂಲ ಜಾತಿಯಾದ ಮಾದಿಗರಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದರೂ ಒಂದಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್‌ನಂತೆ ಕಾಣುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಇರುವುದನ್ನು ಶಿವಾನಂದ ಕೆಳಗಿನಮನಿಯವರು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರಲ್ಲಿನ ಬೆಡಗು, ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳು ಸಂಬಂಧ, ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧ, ಕುಲಾಡಳಿತವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನ್ಯಾಯಾಡಳಿತ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ 'ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ' ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ'ರು ಸಾದರ ಜಾತಿಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಂಶಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾದಿಗರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಯಾಮದ ಜತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಯನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಎಚ್.ಕೆ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರು 'ಚಮ್ಮಾಳಿಗೆ ದಾರಿಗುಂಟ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1899 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಡಾ. ಎಮ್ಮಾ ರೋಶಾಂಬು ಕ್ಲೈ ಅವರ 'ವೈಲ್ ಸೂಯಿಂಗ್ ಸ್ಯಾಂಡಲ್ಸ್' ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ. ಎಮ್ಮಾ ರೋಶಾಂಬು ಕ್ಲೈ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಪತಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಜಾನ್ ಇ ಕ್ಲೈ ಅವರು 'ಅಮೆರಿಕನ್ ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್' ಮೂಲಕ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕರಾವಳಿಯ ಒಂಗೋಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಮತಾಂತರ'ದ ಮೂಲಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮಾ ರೋಶಾಂಬು ಕ್ಲೈ ಅವರು ಕೇವಲ ಮತಾಂತರದ ಕತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಹೇಳಲು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಬೃಹತ್ ಜನಾಂದೋಲನದ ಈ ಮತಾಂತರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಜರುಗಿದಾಗ ಅದರ ಮೂಲ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಲೈ ಅವರು ಹುಡುಕಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರತೆ ಈ ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪೂರಕವಾದ

ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕೃತಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮಹತ್ವವಿರುವುದು ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ದಾಖಲೆ ಮೂಲಕ ಶೇಖರಿಸಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ. ಈ ಕೃತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮುಖ್ಯ ದಾಖಲೆಯ ಕೃತಿ. ಕೆಳ ಸಮುದಾಯ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಮಾದಿಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯ 'ಹೊತ್ತಿಗೇರದ ಚರಿತ್ರೆ' ಯಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿದೆ. 'ಮಾದಿಗರು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಬಹು ಪುರಾತನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ. ದ್ರಾವಿಡರಿಗಿಂತ ಮುನ್ನವೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಒರಟಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ 'ಕೊಲಾರಿಯನ್' ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬಹುದು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಆದಿಮೂಲ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗರು ಒಂದು ಜನಾಂಗ. ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗ ನಂತರ ಬಂದಿರಲೂಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಮಾದಿಗರು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಮೊದಲ ದ್ರಾವಿಡ ದಂಡಯಾತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಹಲವು ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ನಾನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದರೆ ಮಾದಿಗರ ದಂತಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಐತಿಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಜಾತಿಗಳ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹೋಲಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪಾಲನೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣ.'⁴ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಮಾದಿಗರ ಮೂಲಪುರುಷ ಆದಿ ಜಾಂಬುವನನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಮಿಥ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾತಂಗ ರಾಜ' ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಮಾದಿಗರು ಒಂದು ಕಾಲದ ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಾತಿ ನಾಯಕನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ,

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಚರಿತ್ರಾತ್ಮಕವಾದ, ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಲಭಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೇನು ಅಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಆರ್ಯರು ಬಂದು ಆಶ್ರಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ತನಕ ದ್ರಾವಿಡರ ಭಾಷೆ ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಗಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳು, ಕಾಲಜ್ಞಾನದ ತಾಳೆಗರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ್ದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಆವಾಸಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗಗಳ ಜೊತೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ ಚರಿತ್ರೆಯ ಇಷ್ಟೊಂದು ಊಹಾತ್ಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಅಭೌತಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಎರಡು ಬೃಹತ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು (ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ) ಕುರಿತು, ಆರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಿಯಬಿಟ್ಟರು. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಬಹುತೇಕ ಅಂಶಗಳು ಇದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವು ಸಂಭವಿಸಿದವೆಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಕವಿತ್ವದ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ, ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ಅವಶ್ಯತೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು¹ ಎಂದು ಮಾದಿಗರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾಗಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. 1870ರ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ತರದ ಆಲೋಚನೆ ಮೂಲಕ ಕ್ಲೌ ಅವರು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಳೇಶನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿನ 'ಮಾತಂಗ ಜಾತಿ' ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಡೆಯನ್ನು ತಂದಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಪ್ಲೀಟ್‌ನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾತಂಗ' ಪದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಒಂದು ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಪ್ಲೀಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆತನೇ ಮುಂದುವರಿದು 'ಕಲಚೂರಿಯರ ಆನೆಗಳು' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಶಾಸನ(ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ)ದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಸಂಶಯಾಸ್ವದವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ಲೌ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲದೆ ಆರುಂಧತಿ ಕುರಿತ ಕತೆಗಳನ್ನು, ಮಾತಂಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು, ಗುಪ್ತ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾದಿಗ

ಸಮುದಾಯದೊಳಗಿನ ಮಾತಂಗಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಮೈಲನಹಳ್ಳಿ ರೇವಣ್ಣ ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿ 'ಮಾದಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ' ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಒಂದಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾದಾರರು ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ದಕ್ಕಲಿಗ, ಮಾಚಾಳ, ಮಾಸ್ವೀಕ, ಸಿಂಧ್ ಮಾದಿಗ, ಹೊಲೆಯ, ಗೊಲ್ಲ, ನಾಯಕ, ಲಿಂಗಾಯತ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕೋಮಟಿಗ, ಪಾಂಚಾಲ, ಈಡಿಗ, ರೆಡ್ಡಿ, ಗೊಂಬೆರಾಮ ಮುಂತಾದ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕಡೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರುವುದರ ಜತೆಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕಪೂರ್ವ ಸಂಬಂಧಾಂತರಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಾ.ಕೆ.ಆರ್.ಜೆ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರು ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗರು' ಕೃತಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿಯು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಾಚೀನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ನೆರವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಅಥವಾ ವರ್ತಮಾನದ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನ ಇದಾದರೂ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತಾದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾದಿಗ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದರ ಪದಶಃ ಅರ್ಥ, ಅದಕ್ಕಿರಬಹುದಾದ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳು, ಸಂಬಂಧಿತ ಜಾತಿಗಳು, ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಿರುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕದ ಜತೆಗೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿವಿಧ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ರಾಜರು, ಸೈನ್ಯದ ಮುಖಂಡರು, ಸೈನಿಕರು, ವೀರರು, ತ್ಯಾಗಿಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳು ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು. ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಐತಿಹ್ಯ, ಹಾಡು ಕಥೆಗಳು ಈ

ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೈವತ್ವಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರುಷರು ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಆಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಇಂಥವರು ಮೇಲುಸ್ತರದ ಜಾತಿಗಳಿಂದಲೂ ಇಂದು ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಚಳವಳಿ, ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ಸಂಡೂರು ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅಂಥವರನ್ನು ದಾಖಲಿಸದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.⁶ ಎಂಬ ಆತಂಕದ ಮೂಲಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಸಲು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಮೌಖಿಕ, ಚರಿತ್ರೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆಯಲೆಲ್ಲಾ ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಮಾದಿಗರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸೀಮಿತ ಎಲ್ಲೆಯಿದ್ದರೂ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾದ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೊರತಂದ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಲೆಯ ಕೃತಿಗಳು ಕೆಳಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾದಿಗ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಕುಲ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃತಿಗಳು ಮಾದಿಗ ಜಾತಿಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಬಿ.ಚೆಲುವರಾಜು ಸಂಶೋಧಿಸಿರುವ 'ದಕ್ಕಲರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಆದಿಜಾಂಬವ ಪರಂಪರೆಯ ಪುರಾಣಪೂರ್ವ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ರೀತಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ದಕ್ಕಲರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾದರೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಮಾದಿಗ ಜಾತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಏಳು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಮಾದಿಗರಿಗೂ ಇರುವ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಆಂಧ್ರ-ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಲರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಕಲರು ಮೂಲತಃ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ

ಬಂದವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಾವುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಈ ಭೂಮಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಂಶದವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಾಂಗರು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾದಿಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಲರ ನೆಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವರ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಮಾದಿಗರ ಕೇರಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಕಲರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನವಸತಿಯ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ನೆಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಊರೂರು ತಿರುಗಿದರೂ ಇತ್ತರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುವವರಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಕ್ಕಲರು ಇತರೆ ಜಾತಿಯ ಜನರಂತೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ, ಭೂಮಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್ ಧಾರವಾಡ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಲರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಮನೆಗಳು ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ಕಂಡುಬಂದು ಮಾದಿಗರ ಕೇರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಊರ ಹೊರಗಿನ, ಮಾದಿಗರ ಕೇರಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುವ ಮಾಳ ಅಥವಾ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಗುಡಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲಹಾಕುತ್ತಾರೆ.⁸ ಈ ಉಲ್ಲೇಖ ದಕ್ಕಲರ ಭೌಗೋಳಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಾದಿಗರ ಸಾಕುಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾದಿಗರಿಂದ ಹಕ್ಕಿನಭಿಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ದಕ್ಕಲರು ಮಾದಿಗರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಾಗುವವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾದಿಗರಿಗೂ ದಕ್ಕಲರಿಗೂ ಇರುವ ತಂದೆ-ಮಗನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃಷಿಯತ್ತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ದಕ್ಕಲರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾದಿಗರ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸಾಗಿಸುವ ಕೃಷಿಯತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಕ್ಕಲರ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸದ ಜತೆಗೆ, ಎಡ-ಬಲದ

ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಂಚಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಬಳಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಇದೇ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃತಿ ಕೆ ರಾಮಯ್ಯನವರ 'ಸಿಂದ್ ಮಾದಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ನೇರವಾಗಿ ಮಾದಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿ ಇದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಒಳನೋಟಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಾಗಿ ಮರುಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಇದು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಮಾದಿಗ ಪದವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘರ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಮುದಾಯದ ಅನಂತತೆಯತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಚಾರಿತ್ರಿಕಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು, ಪೌರಾಣಿಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿವೆ. ಪಿಎಚ್.ಡಿ., ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಇದರೊಳಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮನಾಥ ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ., ಪದವಿಗಾಗಿ 'ಮಾದಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೇಂದ್ರ ಮಾದಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಆದರೂ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಚನಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 'ಮಾದಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ನೇರವಾಗಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪೌರಾಣಿಕ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಮಾದಿಗ ಪದದ ಹುಟ್ಟು, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಯಾಮ, ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಿಜಾಂಬವಂತ ಪದದಿಂದ ಮಾದಿಗ ಪದದ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ

ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾದಿಗರು ಆಂಧ್ರದ ಕಡೆಯವರು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು. ವೀರಶೈವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಲಿಂಗ ಧರಿಸುವವರು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾತಂಗಮುನಿ 'ಮುನಿ' ಎಂಬ ಮಾತು ಆದಿ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. 'ಜಡೆಮುನಿ' ಅಂದರೆ ಋಷಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೌನಿಯಾದವನು ಮುನಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ, ಮುನಿಯಮ್ಮನ ಹೆಸರಿನವು. ದೇವರಿಗೆ ವಿಮುಖವಾದ ದೆಯ್ಯದ ಸ್ವರೂಪಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮುನಿಗಳಾದ ಸಾಧಕರು ಆರ್ಯ ಮೂಲದ ಋಷಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಮಾತಂಗಿ ಮಾದಿಗರ ದೇವಿ, ಮಾತಂಗ ಮುನಿಯ ಮಾದಿಗರ ಮೂಲಪುರುಷನೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ಮಾತಂಗ ಕುಲವೆಂದರೆ ಆನೆ ಕುಲವೆಂಬ ಅರ್ಥವುಂಟು. ಆನೆಯೆಂಬುದು ಭೂಮಂಡಲದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿ. ಶಿವೆಯು ತನ್ನ ಶ್ರಮಸಹಿತವಾದ ಬೆವರಿನುಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೀವಕೊಟ್ಟ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವನು ಅವನ ತಲೆ ಕಡಿದು ಶಿವೆಯ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಆತನ ತಲೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ ಕಥೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾದದ್ದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಮಾದಿಗರು ಕುಲದೇವತಾರಾಧನೆಯ ಮೂಲ ಜನಾಂಗದವರು ಹೌದು.' (ಪು.61) ಹೀಗೆ ಮಾದಿಗ ಜನಾಂಗದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪೂರ್ವ ಪುರಾಣದ ಎತಿಕೊಂಡು ಸಮಕಾಲೀನ ಆಯಾಮದವರೆಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತಷ್ಟು ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ವಡ್ಡಗೆರೆ ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ನಿಬಂಧ. 'ಆದಿಜಾಂಬವ ಮಾತಂಗ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಹೆಸರಿನ ಈ ನಿಬಂಧವು ಅಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದ್ದು, ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತು ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ ಮತ್ತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ನೆಲೆಯದ್ದಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ವಡ್ಡಗೆರೆ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ಪು. 17.
2. ಅದೇ, ಪು. 17.
3. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಡಾ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈ.ವಿ., 1969, ಪು. 86.
4. ಎಚ್. ಕೆ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಚಮ್ಮಾಳಿಗೆ ದಾರಿಗುಂಟ, ಪು. 5.
5. ಅದೇ, ಪು. 15.
6. ಕೆ. ಆರ್. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗರು, ಪು. 299.
7. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಕೆಕೆಪುರ, ದೊಕ್ಕಲ ಮಕ್ಕಳು, ಪು. 68.
8. ಚೆಲುವರಾಜು, ದಕ್ಕಲರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪು. 7

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ವಡ್ಡಗೆರೆ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ.
2. ಸಿಂಧ್ ಮಾದಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕೋಟಗಾನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಯ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಸೀಮಾತೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ., ಮೈಸೂರು.
4. ಷ. ಶೆಟ್ಟರ್, ಹಳಗನ್ನಡ ಲಿಪಿ, ಲಿಪಿಕಾರ ಲಿಪಿವ್ಯವಸಾಯ.
5. ಡಾ. ಮಾದೇಶ್ ಎನ್., ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಕಥನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಭ್ರಮ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಕಂಟಲಗೆರೆ, (ತುಮಕೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕೈಫಿಯತ್ತು.) ಉಲ್ಲೇಖ ದಲಿತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ.
7. ಶಿವಾನಂದ ಕೆಳಗಿನಮನಿ, ಮಾದಿಗ ಲಿಂಗಾಯತರು.